

Landskap: Små.l. Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: S. Möre Adress: Gårdby
Socken: Mortorp Berättat av: Alfr. Karlsson
Uppteckningsår: 1938 Född år -70 i Mortorp sn

Uppteckningen rör

MEDDELARENS UNGDOM SOM LANTARBETARE
Lantarbetarförhållanden på 1890-ta-
let. Arbetstid, lön och arbete på
Öland.

Anm.: Jfr även uppt. Relation av ett ovanligt händelseförlopp,
från denna samma socken och efter två olika meddelare, av vilka
denne meddel. Alfr. Karlsson är den ene.

5 s.

ACC. N:R. 5759

Landskap: Småland Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: S. Möre Adress: Gårdby
Socken: Mortorp Berättat av: Alfr. Karlsson
Uppteckningsår: 1938 Född år -70 i Mortorp sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

Uppteckningen rör MEDDEL: S UNGDOM SOM LANTARBETARE.

När Karlsson talar om sina minnen från ungdomen, då han hade plats som dräng här i bygden, uppehåller han sig framför allt vid den långa arbetstiden, som man då hade.

Det fanns ju bättre och sämre ställen då som nu, men Karlsson kom ett år till ett mer än vanligt otäckt ställe. På hela sommaren - från vår till höst - åt han ingen kväll sin kvällsmat annat än vid eldsljus. Utom pingstafton och midsommarafton. Dessa kvällar fick man mat innan det blivit mörkt.

På hösten hade man en dag en legkarl, som kom något senare en morgon än vad de andra hade gjort. Det var en gammal gubbe, och när han kom mötte han för övrigt bonden på gården. Det var just när som solen höll på med att gå upp.

ACC. N:R. 5759

Landskap: Småland Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: S. Möre Adress: Gårdby
Socken: Mortorp Berättat av: Alfr. Karlsson
Uppteckningsår: 1938 Född år -70 i Mortorp sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Uppteckningen rör - - - (forts.)

Bonden sade vresigt:

"När du kommer vid den här tiden, så är det väl inte lönt att du börjar heller."

Gubben svarade:

"Ja, i så fall vet jag var jag har kommit ifrån." Han lagade sig i ordning att gå hem igen. - Men då kom bondens hustru ut på trappan och ropade åt honom: "Kom in och ät. Det är långt till kvällen än".

Om morgnarna brukade denna bonden komma in i verkstaden, som låg intill rummet, där drängen låg. Han slamrade med verktygen. Slog t.ex. med en hammare i hyvelbänken. Det var tecknet till drängen att han skulle upp ur sängen. Bonden kom aldrig och väck-

ACC. N:R. 5759

Landskap: Småland Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: S. Möre Adress: Gårdby
Socken: Mortorp Berättat av: Alfr. Karlsson
Uppteckningsår: 1938 Född år -70 i Mortorp sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

Uppteckningen rör - - - (forts.)

te på annat sätt. Om kvällarna arbetade man ute på åkern tills solen gick ner. Sedan kunde man ha ganska långt att köra innan man kom hem, och det skulle man göra efteråt.

När man tröskade otta på hösten, började man vid kl. 4 på morgonen - senast.

Som ung - han var ca 24 år - hade Karlsson även plats hos en änka, där han skötte gården åt henne. Denna plats tyckte han bättre om. Han hade 150 kr i lön för året. Priset för en kostym kläder var vid den tiden omkring 40 kr.

Under ett par somrar omkr. 1892 var Karlsson på Öland och arbetade för daglön hos en bonde. Det var i Solberga i Köping socken, och Karlsson hade en bror, som även var hos den samma bonden.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5759

Landskap: Småland Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: S. Möre Adress: Gårdby
Socken: Mortorp Berättat av: Alfr. Karlsson
Uppteckningsår: 1938 Född år -70 i Mortorp sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Uppteckningen rör - - - (forts.)

Karlsson håller före att det som mest skiljer förhållandena på Öland från dem på Småland, är det att det är inte så stor samhällsklassskillnad på Öland som han funnit på Småland.